

paa Landet den Indskrænkning tilbage, at de kun maae holde eet Udsalg enten ved deres Værksted eller ved deres Bolig, medens en Kjøbstadhaandværker kan holde flere. Jeg troer imidlertid ikke, at dette er en Forffjel, som kan have nogenformhelst væsentlig Betydning. Fremdeles maae Haandværkere paa Landet ikke sælge deres Frembringelser ved Auction i Kjøbstæderne, medens de maae gjøre det ved Auction paa Landet; men det er Noget, der vist i det Hele taget maa siges at være meget sjældent, at en Haandværker lader sine Frembringelser sælge ved Auction og ialtfald vil en Auction paa Frederiksberg kunne faae accurat de samme Kunder, som en Auction i Kjøbenhavn. Medens der saaledes vil blive et Par ubetydelige Forffjelligheder tilbage, hvori Frederiksberg vil have aldeles den samme Ret som Kjøbenhavn, vil der maastee fremkomme et Par Punkter, hvori Frederiksberg endog vil faae en større Ret end Kjøbenhavn. Det hedder saaledes i Næringslovens § 23, at Fabrikanter paa Landet kunne foruden et Udsalg i deres Hjem ogsaa have Udsalg i Kjøbstæderne, saaledes at altsaa en Fabrikant paa Frederiksberg kan holde Udsalg i Kjøbenhavn, medens en Fabrikant i Kjøbenhavn ikke i denne Egenskab kan holde Udsalg paa Frederiksberg. Det er muligt, at der med Hensyn til Forhandlingen af Landvæsenproducter for Frederiksberg kunde være endogsaa et lille Fortrin, idet Domstolene her antage, at Landvæsenproducter, opkjøbte i Kjøbenhavn, ikke maae falbydes paa Torvene der, imedens saadanne Producter, opkjøbte paa Frederiksberg, kunne falbydes her i Byen; maastee kunde ogsaa dette gjælde med Hensyn til Frembringelser paa Kjøbstadgrund, men jeg skal ikke forfølge dette enkelte Punkt videre. Det vil altsaa sees, at Lovforslaget i alt Væsentligt gaaer ud paa med Hensyn til borgerlig Næring at sætte Frederiksberg lige med Kjøbenhavn og lige med Rigets øvrige Kjøbstæder. Nu maa det mærkes, at denne Forret til borgerlig Næring er den eneste Forret, som Kjøbstæderne have beholdt tilbage, idetmindste den eneste af nogen virkelig Betydning for dem. En anden stor Forret, som de tidligere havde, er allerede for flere Aar siden bortfalden, nemlig Tritagelsen for almindelig

Værnepligt, og naar man i det Hele undersøger, hvad det er, der endnu nævnes som Forrettigheder for Kjøbstæderne, vil det vise sig, at de enten ere soundne bort, eller ikke have nogen stor Betydning. Der nævnes saaledes deres Ret til at holde Areltorv; men efterat Torvetvangen er ophørt, vil der ligesaavel paa Landet som i Kjøbstæderne kunne holdes Torv, naar der blot ikke fra Politiets Side er Noget til Hinder derfor. Fremdeles nævnes Markedsretten; men i Kjøbenhavn holdes der intet Marked, undtagen Dvægemarked, og dette er saaledes beliggende, at Stedet er ligesaa beqvemt for Frederiksbergerne som for Kjøbenhavnerne; forøvrigt holdes der jo ogsaa Marked paa mange Steder paa Landet, og denne Forret har altsaa aldeles ingen Betydning. Naar der endelig er nævnt den særskilte Jurisdiction, da anseer jeg dette som et meget tvivlsomt Fortrin. Naar nemlig de dømmende og Øvrighedsforretningerne paa Landet blive behørigt besørgede, saa vil det jo være Frederiksberg ligegyldigt, om der under den samme Øvrighed og de samme Domstole ogsaa kommer til at høre andre Personer. Desuden er der mange Kjøbstæder, hvor Dommer- og Øvrighedsembedet er forenet med det samme Embede for en Landkreds. Endelig vil det vel ikke vare længe, inden vi komme til at forhandle om at inddrage Frederiksberg under Kjøbenhavns Commune, hvorved denne Forffjel vil utrives. Jeg troer saaledes at have vist, at det eneste virkelige Fortrin for Kjøbstæderne er deres Fortrinsret til borgerlig Næring, og at denne Næring ved Lovforslaget søges overført paa Frederiksberg. Derimod er der dog nogle Byrder for Kjøbstæderne og navnlig ogsaa for Kjøbenhavn, som der slet ikke tales om i Lovforslaget, og det er altsaa Meningen at overføre Rettighederne uden samtidig dermed at overføre de tilsvarende Byrder paa Frederiksberg. Jeg skal som saadanne Kjøbstadsbyrder først nævne Bygningsafgiften. Vel findes der ogsaa en Bygningsafgift paa Landet, og maastee ogsaa en stor Deel af Bygningerne paa Frederiksberg ere underkastede denne Afgift paa Grund af deres Bestemmelse, men de ere dog ikke saa gjennemgaaende underkastede den, som Kjøbstadbygningerne, og navn-